

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Delaktighet i kulturpolitiken *vad är det?*

Sofia Lindström Sol

Centrum för kulturpolitisk forskning, Högskolan i
Borås

Presentation Kulturting Gävleborg 2023 Sandviken

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. *Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet.* Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Prop. 2009/10: 3

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

CAROLE PATEMAN

**Participation
and
Democratic
Theory**

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

Medborgerlig delaktighet
utgör en grundbult i en
modern och liberal
demokrati (Pateman 1970)

DEMOKRATI OCH MAKT I SVERIGE

Maktutredningens huvudrapport

SOU
1990:44

En uthållig demokrati!

Politik för folkstyrelse på 2000-talet

Demokratiutredningens betänkande

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2000:1

The image shows the exterior of the Swedish Film Institute building, a modernist structure with a grid of windows and a prominent red sign that reads "SVEDESKA FILMINSTITUTET". Below the main sign, there is a smaller sign that says "BIOGRAFER BAR & RESTAURANG". On the right side of the building, there is a vertical sign that reads "FILMHUSET". A semi-transparent text box is overlaid on the image, containing the text "(Kulturpolitiken ska) ”i ökad utsträckning utformas med hänsyn till eftersatta grupper erfarenheter och behov”" and "-Nationella kulturpolitiska mål 1974".

(Kulturpolitiken ska) ”i ökad utsträckning utformas med hänsyn till eftersatta grupper erfarenheter och behov”

-Nationella kulturpolitiska mål 1974

Tabell 7b. Gått på klassisk konsert/opera under de senaste 12 månaderna, 2007–2017, efter utbildning, subjektiv klass och hushållsinkomst (procent).

	2007	2008	2009	2010	2011	2014	2015	2017	Antal 2017
Samtliga	15	15	16	16	17	18	18	19	1 792
<i>Utbildning¹</i>									
Låg	5	6	6	6	8	6	5	11	283
Medel	11	11	13	12	12	14	14	15	911
Hög	29	25	26	27	28	33	29	31	570
<i>Subjektiv klass²</i>									
Arbetarhem	5	9	7	7	7	9	8	9	694
Jordbrukarhem ³	-	-	13	8	10	(5)	8	16	61
Tjänstemannahem	19	16	22	20	23	24	21	23	612
Högre tjänstemannahem ⁴	35	29	34	38	38	34	42	40	162
Företagarhem	13	17	21	21	24	28	20	29	143
<i>Hushållsinkomst⁵</i>									
Låg	14	13	14	14	13	15	15	16	390
Medel	13	14	15	16	16	17	16	18	789
Hög	23	18	22	23	26	25	25	24	494

Kommentar: För frågans lydelse, se tabell 2. Procentbasen utgörs av dem som har besvarat frågan. Resultat i parentes bygger på svarstal under 50 personer. ¹'Låg' avser som mest grundskola eller motsv. obligatorisk skola. 'Medel' avser utbildning utöver grundskola men ej vid högskola/universitet. 'Hög' avser studier vid högskola/universitet (med/utan examen). ^{2 3 4}Se kommentar i tabell 4b. ^{5 6}Se kommentar i tabell 4c.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2007–2017.

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

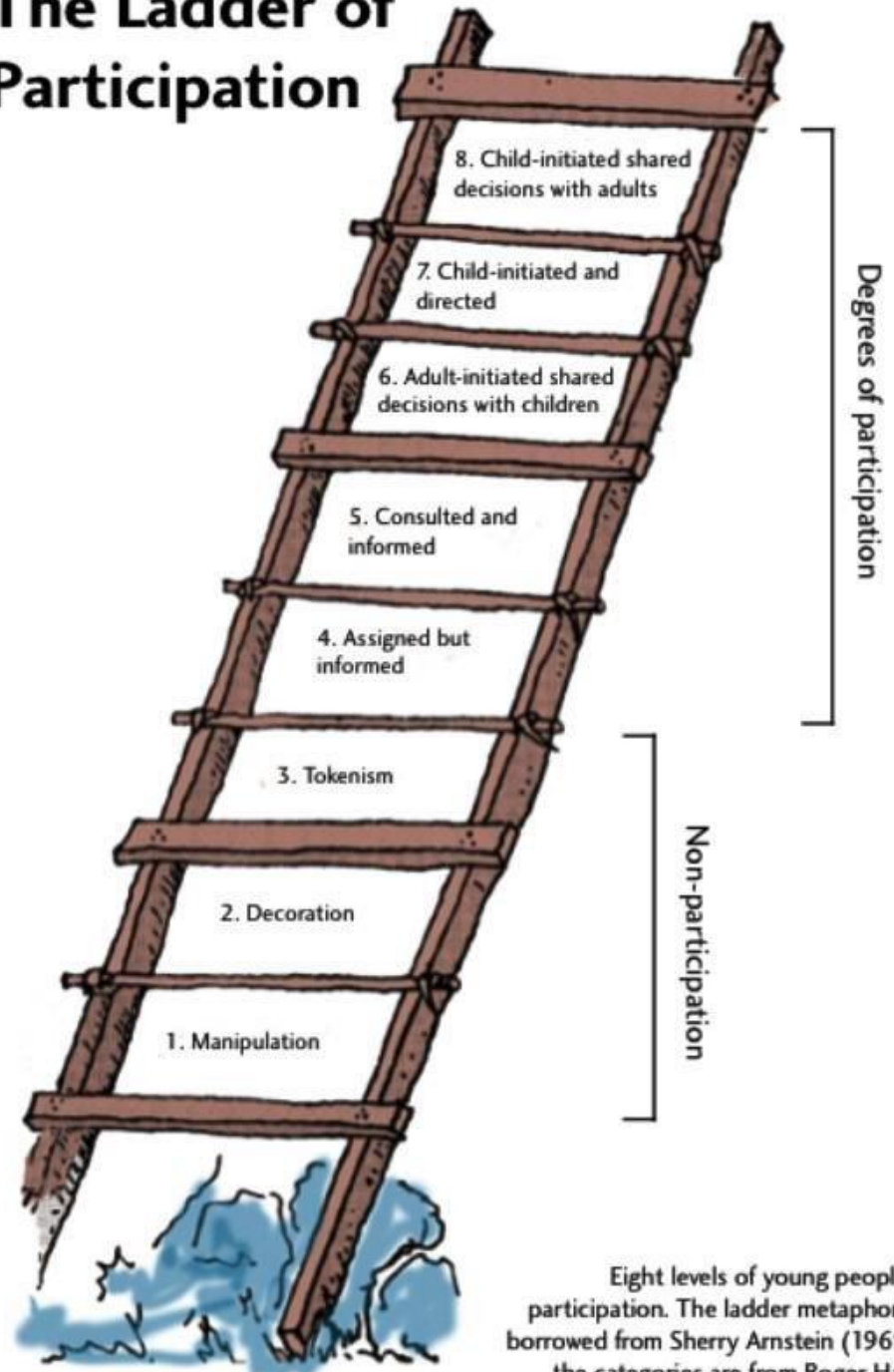
”Göteborgs Stad ska sträva efter att tillgängliggöra kulturen för fler, inte minst de grupper som sällan tar del av stadens kulturliv.”

- Kommunfullmäktiges mål och uppdrag till kulturnämnden 2022

Förändrad
mediekonsumtion

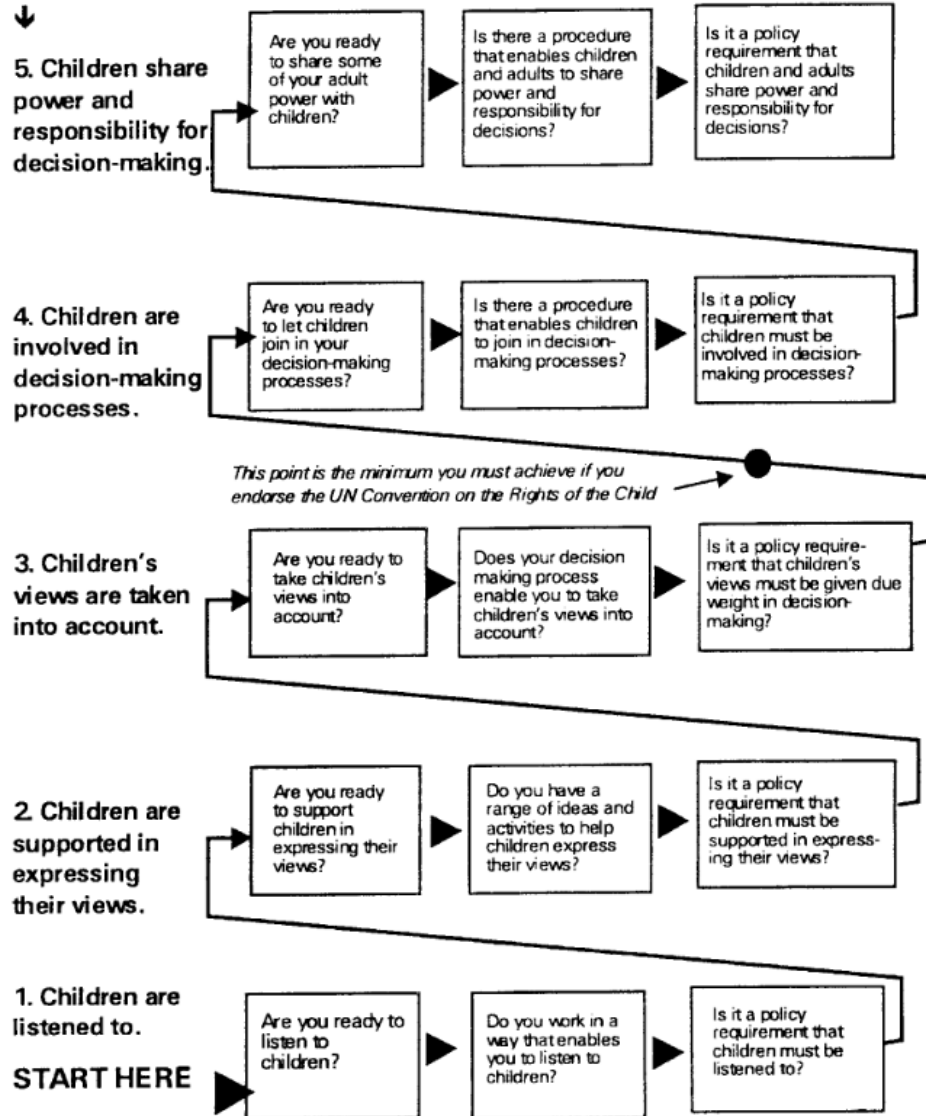
The Ladder of Participation

Eight levels of young people's participation. The ladder metaphor is borrowed from Sherry Arnstein (1969); the categories are from Roger Hart.

Levels of participation
↓
Openings > Opportunities > Obligations

Istället för stegen? Delaktighetsstigen

Shier (2001)

Tillgång/ Interaktion/ Delaktighet

Carpentier (2016)

AMASS

acting on the margins. arts as social sculpture

Delaktighet i kultur- politiken

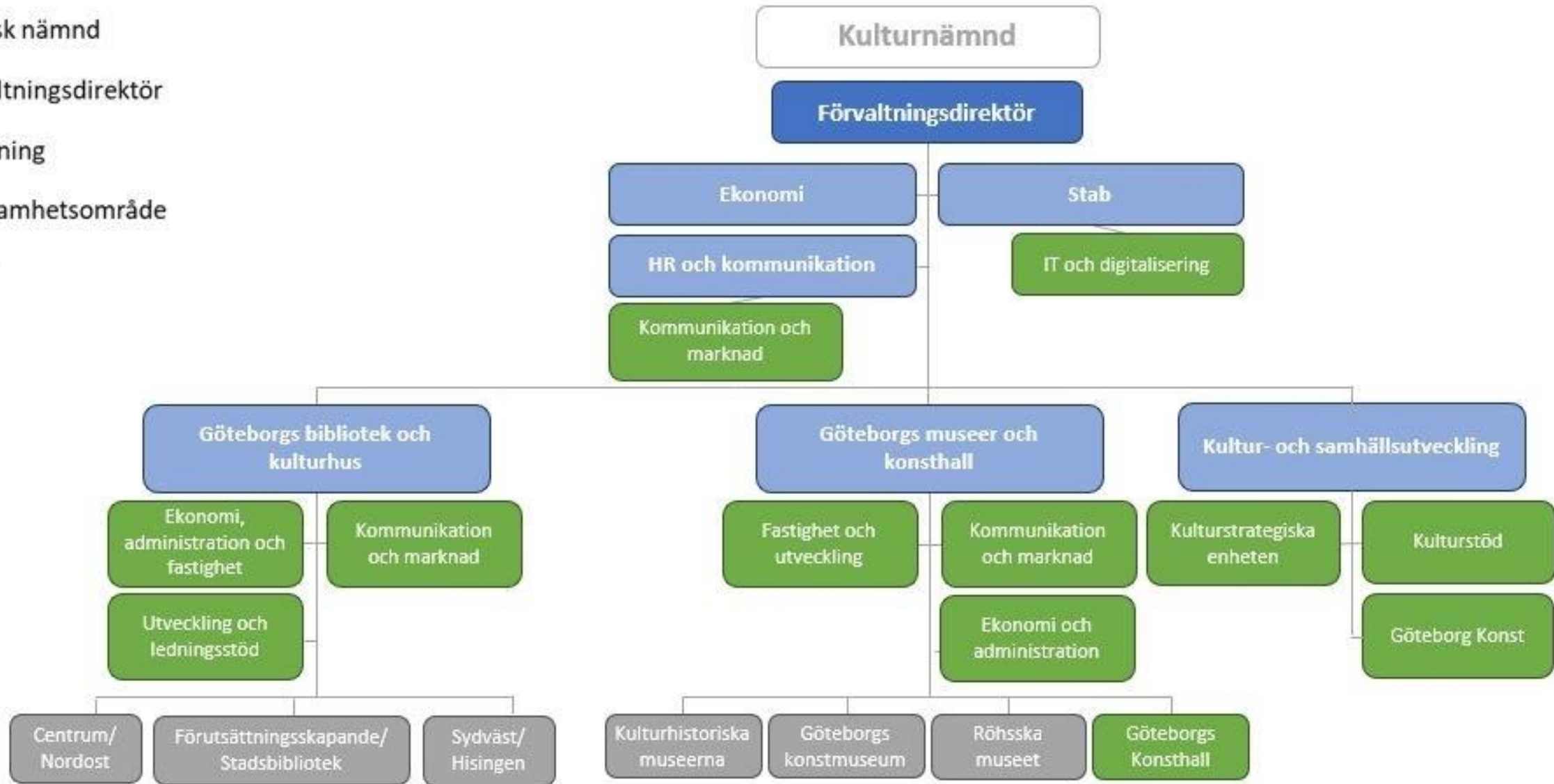
Rapport från forskningsprojektet Delaktighetsprocesser i
Kulturförvaltningen Göteborgs stad.

Delaktighet i kulturen

Forskningsöversikt

- Politisk nämnd
- Förvaltningsdirektör
- Avdelning
- Verksamhetsområde
- Enhet

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Verksamheter med delaktighetsmål, 2 exempel

Frilagret

Kulturaktiviteter av
unga

Dynamo

Stadsbibliotekets
ungdomsavdelning

Figure 2.
Dynamo.
Image
reproduced
with permis-
sion from the
artist Frida
Ulvegren)

FRILAGRET

RUM FÖR KULTUR

Projekt med delaktighetsmål, 2 exempel

Vänskap IRL, Konsthallen

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

GÅRDEROB GÖTEBORGS

Inbjudan
4 maj 13.00
fri entré

Den 4 maj öppnar vi dörren till vår modeutställning Göteborgs garderob. Utställningen fokuserar på tiden runt 1880–1930, när klädfabriker tar plats i ett växande Göteborg och förändrar hur människor ser på mode, konsumtion och inte minst varandra.

Alla är välkomna!

Voguing
Modesamtal
Bokrelease
Hattverkstad

HANNA
HELLQUIST
KRÖNIKÖR,
PROGRAMLEDARE
OCH FÖRFATTARE

ALLI
DAWOODI
GRUNDARE AV
MODEMÄSSAN
FRESH FISH

INVINGS-
TALAR

GÖTEBORGS
STADSMUSEUM

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Slutsatser

- *Delaktighet kan förstås som relationsskapande aktiviteter som syftar till att skapa tillit och en omfördelning av makt.*
- Relationer tar tid och kan vara svåra.
- Delaktighet, även när det fungerar bra, kan komma med oväntade dilemman och utmaningar.
- Delaktighet kan utföras på kontrollerade sätt som begränsar inflytande och inte leder till omfördelning av makt.
- Konsensus att delaktighet är viktigt på samma gång som det finns motstånd. ”Delaktighet är viktigt, men...”

Hög tillit

Brukarfokus

Delaktighet som mål

Delaktighet som medel

Processfokus

Produktfokus

Delaktighet som medel

Delaktighet som hot

Fältfokus

Låg tillit

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Från en humanistisk till en sociologisk kulturpolitik

Humanistisk kulturpolitik

- Demokratiseringen av kultur, att göra (fin)kulturen tillgänglig till alla, oavsett bakgrund eller plats.
- Social effekt = bildade, upplysta invånare/medborgare ('Bildung').
- Stödja kvalitativ, professionell kultur, sträva efter excellens.

Sociologisk kulturpolitik

- Kulturdemokrati (olika grupp-baserade kulturyttringar bör erkännas och stödjas av offentlig kulturpolitik).
- Prioritet marginaliserade grupper och kultur utanför den professionaliserade kultursfären.
- Social effekt=att ge marginaliserade grupper en röst, öka delaktighet i kulturen och samhället i stort.

Vad är delaktighet i kulturen?

Det är ett svar på politiska problematiseringar av samtiden - kulturen fått allt större socialt ansvar för att vara del av lösningen på dessa upplevda problem.

BIBLIOTEKSHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

Källor

Carpentier, Nico (2016). Differentiating between access, interaction and participation. *Conjunctions. Transdisciplinary Journal of Cultural Participation*, 2(2), 7-28. <https://doi.org/10.7146/tjcp.v2i2.23117>

Hart, Roger (1992). *Children's participation: from tokenism to citizenship*. Florence: Innocenti Essays no. 4, UNICEF.

Lindström Sol, Sofia (2021a) Delaktighet i kulturpolitiken. Göteborgs Stads kulturförvaltning, Rapport 2021: 1.

Lindström Sol, Sofia (2021b) Delaktighet i kulturen, en forskningsöversikt. Kulturförvaltningen Göteborgs Stad, Rapport 2021: 2.

Myndigheten för kulturanalys (2017) Kulturvanor. socioekonomiska analyser och tidstrender. Kulturfakta 2017: 2.

Pateman, Carole (1970). *Participation and democratic theory*. London: Cambridge University Press

Proposition 2009/10:3. *Tid för kultur*. Stockholm: Regeringskansliet.

Shier, Harry (2001). Pathways to participation: openings, opportunities and obligations. *Children & Society*, 15: 107-117.
<https://doi.org/10.1002/chi.617>

SOU 1990:44. Demokrati och makt i Sverige: Maktutredningens huvudrapport.

SOU 2000:1. En uthållig demokrati! - Politik för folkstyrelse på 2000-talet.